

TERMÍN: 18.7.2019

NÁZOV MATERIÁLU: Monitorujeme monitor, Analýza úspešnosti žiakov na Testovaní 9 z matematiky v roku 2017

TYP VÝSTUPU*1: Komentár

AUTOR(I): Ľuba Habodászová

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: Inštitút finančnej politiky

RECENZNÝ FORMÁT*2: 1

RECENZENT: Samo Varsik

PRIPOMIENKY:

Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*3	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*4
Celý komentár	Do boxu spraviť kontrolu prezentovaných výsledkov s pomocou ďalších rokov Testovania 9.	V záujme zvýšenia robustnosti prezentovaných záverov navrhujem, aby sa obdobné modely spravili aj s ďalšími rokmi Testovania 9 (2018 alebo pred 2017). Ak budú interpretácie modelov rovnaké, potvrdí sa, že prezentované výsledky nie sú len následkom štruktúry žiakov v roku 2017, ale dlhodobjším javom.	Pripomienka nebola akceptovaná. Cieľom analýzy nebolo prezentovať univerzálne existujúce javy v slovenskom vzdelávacom systéme. Prezentuje sa dátová analýza s cieľom zistiť, či vôbec existuje vzťah medzi výsledkami žiakov na individuálnej úrovni a úrovni školy. Vzhľadom na rozsah dokumentu (komentár), v tejto fáze neuvažujeme o replikácii výsledkov pre iné časové body. Takisto to nie je v súčasnosti reálne, keďže vytváranie príjmu domácnosti ako dôležitej kontrolnej veličiny je časovo náročný projekt. Okrem toho, pracuje sa s populáciou, systematické výkyvy v čase by museli byť spôsobené externými šokmi (napríklad výrazná legislatívna zmena).
Celý komentár	Zmeniť interpretáciu ICC z „vplyv školy“ na adekvátnejší popis.	ICC meria percento z rozptylu (variance) výsledkov, ktoré možno prisúdiť variancii medzi školami, príp. medzi školami v kraji a okrese. Interpretovať tento koeficient ako „vplyv“ školy je veľmi neštandardné a ani v medzinárodnej literatúre tieto koeficienty týmto spôsobom nie sú prezentované a interpretované.	Pripomienka bola akceptovaná. ICC meria podiel rozptylu residuálov na úrovni školy na celkovom rozptyle individuálnych residuálov v modeli. Keďže ide o variabilitu spôsobenú nevysvetlenými faktormi na úrovni školy, dá sa povedať, že je to vplyv školy nad úroveň meraných charakteristík. Pre lepšiu orientáciu čitateľa sme zmenili interpretáciu tak ako ju používa napr. OECD v PISA publikáciách (between school variation).
Celý komentár	Zvážiť či racionalizácia	Racionalizácia má za účel zefektívniť výdavky škôl, zlepšenie	Pripomienka čiastočne zapracovaná.

¹ Podľa parametrov analytických výstupov opísaných v materiáli Recenzný postup.

² Podľa materiálu Recenzný postup.

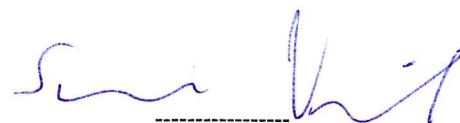
³ Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či gramatické opravy).

⁴ Pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie/ pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.

	<p>siete škôl je najoptimálnejší nástroj, ako zmiernovať rozdiely vo výsledkoch T9 medzi školami a žiakmi.</p>	<p>výsledkov sa dá maximálne pokladať za pozitívnu externalitu.</p> <p>Ak chceme zlepšovať výsledky, tak na to naviažme konkrétne opatrenia teda napr.: podporný personál pre učiteľov, ktorí učia žiakov zo SZP, kvalitnejšia príprava učiteľov pre prácu so žiakmi zo SZP, podporný personál, ktorí bude „naháňať“ žiakov do školy, keďže slabá dochádzka je úzko spojená s deťmi zo SZP a zároveň výsledkami atď.</p> <p>Nemyslím si, že platí rovnica väčšia škola = lepšie výsledky. Skôr ide o to, že väčšie školy majú lepšie podmienky na zabezpečenie podmienok pre kvalitnejšie vzdelávanie žiakov zo SZP. Takže by som sa snažil zjemniť tie implicitne kauzálne formulácie. Naopak racionalizácia siete môže mať za následok zhoršenú dostupnosť, tým pádom zhoršenú dochádzku, tým pádom zhoršené výsledky práve žiakov zo SZP.</p>	<p>Racionalizácia siete škôl, t.j. spájanie menších škôl na druhom stupni, je odporúčanie založené na zistení, že väčšie ročníky dosahujú v priemere lepšie výsledky (aj keď nárast je zhruba o 3 percentuálne body). Veľkosť ročníka/školy, podobne ako napríklad aj SZP status alebo príjem sú len „proxy“ veličiny pre komplexnejšie vplyvy rodinného prostredia a školy. Tak ako príjem samotný nič nespraví, tak ani veľkosť školy nič nespraví. Príjem napríklad umožní rodičovi zaplatiť doučovanie, veľkosť školy môže predstavovať lepší prístup k zdrojom, efektívnejšie využitie existujúcich zdrojov a pod. Nie je pravdou, že tvrdíme, že racionalizácia je nástroj na zmiernovanie rozdielov medzi školami, práve naopak v perexe zdôrazňujeme, že na to budú potrebné iné opatrenia. Bohužiaľ, dátová analýza nám neumožňuje konkretizovať nástroje, keďže to nebolo jej zámerom. Význam racionalizácie sme v texte zmiernili.</p>
Str. 2	<p>Vymazať alebo lepšie zdôvodniť hypotézy, ktoré autorka ponúka ako vysvetlenie, prečo sú výsledky žiakov zo SZP horšie.</p>	<p>Pre dané hypotézy nie sú citované žiadne zdroje.</p> <p>Otázka tiež je, či sú známky na vysvedčení vôbec porovnateľné s výsledkami T9. Znamka na vysvedčení môže v mnohých prípadoch odzrkadľovať úroveň vedomostí (?), ktoré nie sú testované v T9 a naopak. Inými slovami, toto môže byť iba výsledok mismatchu medzi tým, čo sa testuje v škole a čo testujú na T9.</p>	<p>Pripomienka akceptovaná.</p> <p>Vzhľadom na charakter komentára (deskripcia výsledkov empirického modelu) bolo zistenie ohľadom horšieho výsledku SZP žiakov pre tú istú známku prezentované ako zaujímavé zistenie. Keďže nie sme presvedčení, že Núcem tvorí testy s ohľadom na možný „cultural bias“, nevieme vylúčiť, že testy zvýrazňujú znevýhodnenie. Takisto neexistuje (podľa našich vedomostí) prieskum, ktorý by potvrdzoval systematické zvýhodňovanie SZP žiakov pri známkovaní, nevieme vylúčiť ani túto možnosť. Je pravda, že toto zistenie môže odrážať aj rozdiely v známkovaní medzi školami (tam kde je viac SZP je známkovanie vo všeobecnosti menej prísne). Vzhľadom na nejasnosť a fakt, že toto nie je zistenie s veľkou dôležitosťou, vypúšťame. Navrhujeme samostatný komentár, ktorý sa zameria na testovanie a úskalia s tým spojené.</p>
Celý komentár	<p>Prezentovať v boxe alebo prílohe model/y, na základe ktorých sú robené závery a grafy.</p>	<p>Vzhľadom na to, že viaceré závery sú robené na základe ekonometrického modelu, v záujme elementárnej transparentnosti navrhujem, aby bol aj daný model/dané modely prezentované.</p>	<p>Pripomienka zapracovaná.</p> <p>Vytvorili sme box pre vysvetlenie ohľadom použitého modelu.</p>

Celý komentár	Operuje sa s pojmom „veľkosť školy“, jedná sa pritom prinajlepšom o veľkosť triedy 9. ročníka.	Veľkosť školy je niečo iné než počet žiakov, ktorí sa v riadnom termíne zúčastnili Testovania 9. Pritom autorka na str. 1-2 sama priznáva, že počet žiakov, ktorí sa zúčastnia Testovania 9, môže byť podhodnotený, keďže mnohí žiaci ukončia povinnú školskú dochádzku pred 9. ročníkom.	Pripomienka akceptovaná. Termín „veľkosť školy“ sme upravili na „veľkosť ročníka“, prípadne vysvetlili v texte. Je možné, že veľkosť ročníka je skutočne endogénna veličina (školy, ktoré stratia viac znevýhodnených sú „menšie“ a horšie). Ale na druhej strane, ak ich stratia, tak sa im zlepšuje priemer. Ak pozrieme len na znevýhodnených v malých školách, tak je vzťah medzi veľkosťou a úspešnosťou rovnakým smerom, to znižuje obavu o endogeneitu.
Graf 4, 5, 6; Box 3	Uviest', že sa jedná o predikované hodnoty a uviesť, pre akého žiaka sa hodnoty predikujú (chlapec z vidieckej školy atď.).	Tieto informácie sa síce v texte nachádzajú, ale sú „porozhadzované“ medzi hlavným textom a poznámkou pod čiarou. Navrhujem preto, aby sa v záujme transparentnosti dostali aj do poznámok pod grafom príp. aj boxom.	Pripomienka zapracovaná. Vytvorili sme box pre vysvetlenie ohľadom použitého modelu.

CELKOVÉ HODNOTENIE:

SCHVÁLIŤ⁵: odporúčam neodporúčam

podpis recenzenta

Súhlasím* s uvedením svojho mena ako mena recenzenta v recenzovanej publikácii:

 ÁNO NIE

Súhlasím* so zverejnením tohto pripomienkovacieho hárika:

 ÁNO NIE⁵ Hodiace sa označte krížikom.